

Omdat het anders kan!

Verkiezingsprogramma PvdA De Wolden 2018

Omdat het anders kan!

Het motto van de Partij van de Arbeid in gemeente De Wolden. En wat voor een gemeente! De Wolden is mooi, prachtig om te wonen en te recreëren. Onze inwoners kenmerken zich door een groot gevoel van verbondenheid, aanpakken en ondernemen. We hebben bijzondere streken, mooie gebouwen en veel natuur. Dat is niet zomaar ontstaan en blijft ook niet zomaar bestaan!

De PvdA is trots op De Wolden en haar bewoners. Het gaat hier relatief goed en dat willen we behouden. Maar het gaat lang niet iedereen voor de wind. Een eerlijke verdeling van de welvaart, verbetering van de positie van de zwakkeren in de samenleving en ondersteuning van mensen die het nodig hebben, is daarom ook in De Wolden hard nodig. De PvdA komt hiervoor op. De PvdA wil een verbonden samenleving. Goed om te leven, wie je ook bent en wat je ook kunt. Daar zijn we in 1894 voor opgericht en dat blijft ons DNA. Daar is voor gestreden en dat blijft de PvdA doen.

Daarom is het goed dat de PvdA in de raad van De Wolden zit. En met uw steun wordt die PvdA fractie groter. Omdat we geen duur villadorp willen worden tussen Hoogeveen en Meppel. Omdat we kiezen voor mensen, boven dingen. Omdat het goed gaat, maar beter kan!

De huidige coalitie van Gemeentebelangen en VVD vindt het prima zo. Ze gaan mee in de vernieuwing van de sporthal in Zuidwolde, de PvdA ook. Steunen initiatieven via Initiatiefrijk De Wolden, de PvdA ook. Zijn voor het zo laag mogelijk houden van gemeentelijke heffingen, de PvdA ook. Maar als we de bibliotheken willen sparen, de gemeentelijke regelingen tot 120% van het wettelijk minimum willen optrekken of een onderzoek wensen hoe het komt dat veel sociaal geld, niet wordt besteed, stemmen Gemeentebelangen en VVD tegen.

Dit PvdA verkiezingsprogramma is een programma voor mensen, burgers van onze gemeente. Mensen gaan bij ons voor dingen. De zwakkeren, maar ook degene die het breder hebben. We zijn immers allemaal onderdeel van een lokale gemeenschap. Sociale huurwoningen en goedkope koopwoningen zorgen voor een stimulans waar de hele gemeenschap wat aan heeft. **De Wolden moet de fijnste gemeente worden om te wonen.** Dat wil de PvdA bereiken door o.a. alle jongeren tot 18 jaar één lidmaatschap op een sport- of muziekvereniging te geven. Een nog beter sociaal beleid te voeren, de mobiliteit van jongeren en ouderen te verbeteren en niet te bezuinigen op dorpshuizen en bibliotheken.

Rechtse partijen hebben de naam, goed op de centen te passen, de praktijk is anders. Nederland had aan ministers van financiën als Lieftinck, Duisenberg, Kok, Bos en Dijsselbloem, allen PvdA, uitstekende beheerders van de schatkist. De huidige coalitie van Gemeentebelangen en VVD laat rustig ruim €700.000,- aan extra kosten in 2017, passeren. **Wij niet!** De PvdA was een van de weinige fracties die hier uitgebreid bij stil heeft gestaan. Want als we niet uitkijken gebeurt dat in 2018 weer net zo.

De PvdA De Wolden vindt dat het daarom anders moet en anders kan.

Hoe? Dat leest u in ons programma.

Als u ook vindt dat het goed gaat, maar beter en socialer kan, kies dan in maart voor de Partij van de Arbeid!

Mark Turksma, lijsttrekker PvdA De Wolden

Doen in De Wolden

Er gebeurt heel veel in de Wolden. Er is een hoge bedrijvigheid en de vele plaatselijke (sport)verenigingen hebben een breed draagvlak. Dat gaat van toneel en zingen, tot muziek maken en sporten. Dat is mooi en houdt de dorpen levendig. Maar dat kan niet zonder de ondersteuning van de vele leden, dorpsgenoten én de gemeente! Daarom wil de PvdA dat onze gemeente zich actief blijft inzetten voor de verschillende activiteiten in de dorpen. En de gemeente moet stimuleren dat vooral alle jeugdigen in de Wolden een activiteit kunnen volgen.

Arbeidsmarkt

De economie draait weer, banen liggen voor het oprapen en toch blijft er een grote groep werkzoekenden langs de kant staan. Gedwongen! Er blijkt namelijk een slechte afstemming te zijn tussen werkzoekenden en banen. Vooral nu het regionaal arbeidsbureau feitelijk is verdwenen. Daarom wil de PvdA het arbeidsbureau weer oprichten. Een regionaal werkende organisatie die zowel de bedrijven als de werkzoekenden kent. Zeker nu de gemeenten vanuit de participatiewet hierin een veel grotere rol hebben gekregen, moeten we dit weer gaan oppakken. In regionaal verband, maar als het moet, als start in De Wolden.

Sport & hobby

Iedereen tot en met 18 jaar sport of speelt!

Sport is belangrijk voor iedereen: voor de gezondheid, als middel voor participatie, voor de gezelligheid, om spelregels, die je ook in het gewone leven nodig hebt te leren, te leren samenwerken en ga zo maar door. De PvdA is er van overtuigd dat een forse investering in de jeugd van De Wolden zijn geld dubbel en dwars waard is. Daarom pleit de PvdA voor één gratis sport- of cultureel abonnement per persoon tot 18 jaar.

Het beoefenen van een sport of het leren spelen van een instrument is van groot belang voor de ontwikkeling van het kind. Bovendien zien we een trend dat – gemiddeld gezien – de Nederlandse jongere steeds zwaarder wordt. Ook de jeugd in De Wolden wordt dikker. Niet voor niets zijn er allerlei stimuleringsmaatregelen om meer jeugd te laten sporten. Maar in De Wolden heeft het huidige college van Gemeentebelangen en de VVD voor een andere koers gekozen: men kort op de subsidies voor sportverenigingen en wil alleen vernieuwende initiatieven deels ondersteunen. Het gevolg lijkt te zijn dat steeds meer verenigingen leden verliezen en/of inkomsten. De PvdA is van mening dat je op deze manier je doelstelling om meer kinderen te laten sporten niet gaat halen.

Voor de PvdA is het belangrijk dat de grote kernen de beschikking hebben over voldoende en kwalitatief goede sportvoorzieningen en buurtcentra.

Bibliotheken

De bibliotheek is voor de PvdA meer dan een uitleenpunt voor boeken. De bibliotheek heeft een belangrijke rol in de bestrijding van laaggeletterdheid, bij de innovatie van informatievoorziening, als ontmoetingsplaats en als centrum voor culturele activiteiten. Vooralsnog heeft men in de gemeente De Wolden de mogelijkheid om in de grotere kernen een bibliotheek te bezoeken. De PvdA is van mening dat het belangrijk is om deze bibliotheekfuncties overeind te houden en voor iedereen toegankelijk te laten zijn. Ook de mogelijkheid om andere vormen van bijeenkomsten te houden, bijvoorbeeld in de vorm van een koffieochtend, en ontmoetingen met andere culturen.

Een goede collectie, extra aandacht voor andere vormen van lezen en informatie zoeken, goed personeel en een passende huisvesting blijven belangrijk. Ook moeten de bibliotheken de ruimte krijgen om te vernieuwen: in onze steeds digitaler wordende samenleving moet de bibliotheek op zoek naar nieuwe wegen om informatie beschikbaar te stellen en de mensen mediawijs te maken. Daarom wil de PvdA niet bezuinigen, maar juist investeren in moderne en toegankelijke bibliotheekvoorzieningen voor iedereen!

Cultuur

Cultuur moet vragen oproepen, verwonderen, mag schuren of inzicht verschaffen in onze samenleving. Of het nu om kunst met een grote of een kleine k gaat, we hebben in De Wolden onze inwoners en gasten veel te bieden. Bijna elke kern heeft wel een museum of oudheidkamer. Deze worden vaak gerund door een enthousiaste groep vrijwilligers die er hun ziel en zaligheid in steken. Of het nu gaat om streekcultuur, oudheden of de activiteiten van de vele kunstenaars die in De Wolden wonen of werken: de PvdA wil dat cultuur, als dragend en vernieuwend element in onze samenleving, een belangrijke plaats inneemt.

Cultuureducatie blijft voor PvdA De Wolden nog steeds nodig. Er is een goede start gemaakt binnen het onderwijs in De Wolden, maar een uitbreiding van de culturele vorming is van groot belang. PvdA De Wolden wil een uitgebreide culturele ontdekkingsstocht voor alle basisschoolleerlingen in De Wolden realiseren. Met ondersteuning van de gemeente wordt de basisschoolleerling elk jaar afwisselend in contact gebracht met museumbezoek, toneel, muziek, cabaret en dans. Het kunnen de eerste aanzetten zijn voor een latere keuze in een van deze kunstvormen. De jaarlijkse kosten komen voor rekening van de gemeente.

Canon van De Wolden

Als instrument bij cultuureducatie kan een historische canon uitkomst bieden. De PvdA wil dat er een canon van De Wolden wordt ontwikkeld. Hierin worden de belangrijkste gebeurtenissen, plaatsen en bezienswaardigheden van De Wolden aangehaald. In samenwerking met de bestaande musea en oudheidkamers wordt deze canon op de verschillende locaties verbeeld. De totale canon moet ook een vertaling voor het internet krijgen waarbij er in samenwerking met het Recreatieschap Drenthe wandel- en fietsroutes worden ontwikkeld die de verschillende belangrijke locaties en de musea en oudheidkamers verbindt. Dit kan De Wolden nog aantrekkelijker maken voor de vele (fiets)toeristen die onze gemeente jaarlijks aandoen.

In de meeste kernen in De Wolden is er wel een leegstaand (winkel)- pand in het centrum, waar creatieve inwoners de gelegenheid moeten krijgen, om hun werk te kunnen tonen. De kosten voor huur van deze panden zouden gezamenlijk, met ondersteuning van de gemeente, kunnen worden voldaan.

Hierdoor wordt de kans geboden om naast exposities in bijvoorbeeld gemeentehuis of buurtcentrum een breder publiek te bereiken. Deze "expositieruimten" zijn 2 dagdelen per week bezet, te denken valt, aan de woensdag- en zaterdagmiddag. Dit kan een aantrekkende werking hebben voor de middenstand.

Openbare toiletten

De PvdA zou graag zien dat er in de hoofdkernen van de gemeente openbare toiletten worden aangelegd. Bij deze toiletten bestaat de mogelijkheid om een drinkwateraansluiting te maken,

waardoor iedereen hiervan gebruik kan maken. Hier kunnen ook oplaadpunten voor fietsen en elektrische auto's aangelegd worden. Openbare toiletten en oplaadpunten maken De Wolden extra aantrekkelijk voor toeristen.

Bovendien is het streven van de overheid om meer mensen langer thuis te laten wonen, waardoor deze ook langer kunnen functioneren in de maatschappij. Het is echter niet zo, dat mensen naarmate ze ouder worden, minder lichamelijke klachten hebben. Met deze voorziening is de drempel voor mensen met een lichamelijke beperking lager om er uit te gaan. Dit bevordert de sociale onafhankelijkheid.

Toegankelijkheid

PvdA De Wolden wil dat De Wolden binnen vier jaar de meest toegankelijke gemeente in Drenthe wordt voor onze eigen inwoners, maar ook voor mensen die De Wolden willen bezoeken. Voor ons geldt: toegankelijkheid wordt de norm, ontoegankelijkheid de uitzondering! PvdA De Wolden is van mening dat het onderwerp toegankelijkheid zich niet alleen beperkt tot fysieke toegankelijkheid. Het gaat om toegankelijkheid in de breedste zin van het woord, dus ook over een toegankelijke en begrijpelijke website van de gemeente, maar ook het beschikbaar zijn van informatie over bijvoorbeeld bustijden, wandelroutes en andere informatie voor slechtzienden en aandacht voor de effecten van prikkels voor mensen met een verstandelijke beperking.

Mensen met een beperking ondervinden letterlijk en figuurlijk obstakels in het dagelijks leven. Daar moet verandering in komen, iedere Nederlander moet volwaardig mee kunnen doen aan de samenleving. Iedere burger moet van de voorzieningen van de gemeente gebruik kunnen maken. De gemeente is verantwoordelijk voor veel regelingen zoals bijvoorbeeld de bijstand, thuiszorg, leerlingenvervoer en het LeerWerkLoket. Voor de aanvraag hiervan is de burger zelf verantwoordelijk, maar de regels en aanvraagprocedures zijn ingewikkeld geworden. Dit geldt in verhoogde mate voor de mensen die er een beroep op willen doen. De een gaat het doen van een aanvraag beter af dan de ander. Niet iedereen is bij machte om de procedures van de gemeente te doorgronden. Deze burgers haken af en kunnen dan geen gebruik maken van de voorzieningen waarop zij aanspraak kunnen maken. De PvdA vindt dat dit anders kan, en anders moet! Een versimpelde aanvraagprocedure en ondersteuning hierbij voor mensen die dit nodig hebben is voor PvdA De Wolden een onderdeel van een toegankelijke gemeente.

De PvdA vindt het noodzakelijk dat juist de mensen die het betreft, vanaf het begin betrokken zijn bij het verbeteren van toegankelijkheid. Wij willen daarvoor een VN-panel oprichten, dit is een groep mensen die duidelijk maken wat er nodig is, zodat inwoners mét en zonder beperking dezelfde kansen en mogelijkheden hebben in de samenleving.

Burgerparticipatie

PvdA De Wolden wil dat het stimuleren van burgerinitiatieven, zoals door Initiatiefrij De Wolden, zoveel mogelijk wordt ondersteund. Deze initiatieven leiden tot meer betrokkenheid van bewoners. De PvdA pleit voor een doorontwikkeling van Initiatiefrij De Wolden waarin meer ruimte voor sociaal maatschappelijke initiatieven in plaats van voortdurende aandacht voor alleen materiële initiatieven.

Deze burgerinitiatieven horen uit te gaan van het idee dat iedereen mee moet kunnen en mogen doen en waarin uitsluiting van inwoners wordt voorkomen. Voor de PvdA is van belang dat ook kwetsbare inwonersgroepen, eventueel met hulp, toegang hebben tot Initiatiefrij De Wolden.

Van belang is dat inwoners ook veel meer betrokken worden bij de keuze voor uitvoering van de projecten. Welke initiatieven krijgen de steun en welke niet? De PvdA vindt dat de keuze voor financiering van de projecten niet door de gemeente moet worden gemaakt, maar dat inwoners en betrokken organisaties de besluitvorming samen organiseren.

Dienstverlening

De gemeente is er voor de burgers en samen vormen wij de gemeente. Het is jammer dat dit niet altijd zo wordt gevoeld. Of je nu een vraag of bezwaar digitaal, telefonisch of per brief inbrengt, het gemeentelijke apparaat blijkt slecht in staat om adequaat en tijdig te reageren. En dat terwijl de samenvoeging van Hogeveen en De Wolden tot één uitvoeringsorganisatie volgens het huidige college noodzakelijk was om snelheid, deskundigheid en kwaliteit te garanderen.

De Samenwerkingsorganisatie De Wolden-Hogeveen (SWO) heeft die slag nog niet te pakken. De PvdA is niet van plan lang te wachten tot daar verbetering in komt. Als we voldoende klachten van slecht functioneren kunnen verzamelen zal er een extern onderzoek moeten komen. De uitslag hiervan zal als verbeterplan moeten dienen.

Lekker wonen in De Wolden

De Wolden is een schitterend plattelandsgebied tussen Hogeveen en Meppel. 17 kernen die allemaal hun schitterende plekken hebben en waar mensen graag wonen. **De PvdA wil dat De Wolden de fijnste woongemeente wordt van Noord-Nederland.** Heerlijk om je gezin er te zien opgroeien, fijn om er te wonen en te werken en ideaal om er van je oude dag te genieten. Maar dan wel voor iedereen bereikbaar. De Wolden mag geen villadorp worden, een dure groenstrook aan de A28 tussen Hogeveen en Meppel. Wonen in De Wolden moet dus betaalbaar blijven!

Wonen is een eerste levensbehoefte. Wonen is meer dan een dak boven je hoofd, het is een ankerpunt van de verbonden samenleving. Wonen doe je in je dorp, in een buurt of wijk en in je eigen straat, te midden van en samen met anderen. Je thuis voelen in De Wolden hangt sterk samen met het gevoel van leefbaarheid. Dat gevoel creëren we samen: het gevoel dat de buurt van 'ons' is, met voldoende voorzieningen, zoals scholen, groen, speelgelegenheden, veiligheid en zorg dichtbij.

Woningbehoefte

Veel woonplannen gaan uit van de bestaande situatie, gekoppeld aan economische ontwikkelingen. De PvdA is van mening dat een actief woonbeleid met visie, van De Wolden de fijnste woongemeente van Noord-Nederland kan maken. Als je bouwt voor de toekomst, bouw dan voor de toekomst die je wil realiseren! Een fijne woongemeente voor iedereen! Betaalbare koopwoningen en sociale huur.

De huurmarkt

De PvdA wil dat De Wolden meer ruimte biedt aan starters op de woningmarkt. Voor de huurder betekent dit dat er geen huurwoningen aan de huidige voorraad mogen worden onttrokken. Gemeenten hebben ten aanzien van de ontwikkeling van huurwoningen een sterke verbondenheid met woningcorporaties. Bij de ontwikkeling van nieuwe plannen wordt de behoefte aan huurwoningen door de gemeente aangegeven en door de corporaties gerealiseerd. Bovendien wordt in de woningvoorraad gelet op voldoende spreiding over de verschillende kernen.

De blijverslening

Door 'levensloopbestendig' bouwen te stimuleren, dragen we bij aan een vitale samenleving, waarbij jong en oud in onze dorpen kunnen blijven wonen. Eind 2015 introduceerde de PvdA De Wolden de blijverslening. Ouderen die hun woning wensen aan te passen waardoor ze langer zelfstandig kunnen blijven wonen, kunnen hiervoor tegen gunstige voorwaarden een lening krijgen van de gemeente. Bij verkoop van de woning wordt de lening afgelost. Met veel moeite heeft de PvdA dit in het Woonplan gekregen, maar met de uitvoering maken Gemeentebelangen en de VVD geen haast. De PvdA wil dat deze regeling zo snel mogelijk tot uitvoering komt, zodat inwoners zo lang mogelijk in hun eigen vertrouwde omgeving kunnen blijven wonen. Ook hier geldt: mensen gaan voor, ook hier hanteert de PvdA de 'menselijke maat'.

Andere woonvormen

Mensen worden steeds mondiger en ook in De Wolden bruist onze gemeenschap van de initiatieven. Ook op woongebied komen er steeds meer alternatieve woonvormen. Levensloopbestendig, energieneutraal, drie-generatie woningen of collectieve woonvormen, om er maar een paar te noemen. De PvdA wil dat alle mogelijke (nieuwe) woonvormen, desnoods in de vorm van een proefproject, in De Wolden mogelijk moeten zijn.

1 Ton woningen

Een andere vorm van stimulering van het eigen woningbezit is de 1 ton woning. Wie in staat is om een woning voor 1 ton te bouwen (of te laten bouwen) betaalt geen gemeentelijke leges. De kosten voor de grond worden buiten beschouwing gelaten.

Vergunningen

Samen leven is samen invulling geven aan onze woonomgeving. Inspraak in procedures voor nieuwe projecten is van groot belang, maar dergelijke initiatieven en vergunningsaanvragen bereiken lang niet altijd alle belanghebbenden. De gemeente verleent jaarlijks veel vergunningen. Vaak worden dergelijke vergunningen verleend voor mooie initiatieven die een meerwaarde voor onze gemeente hebben. Niet iedereen wordt echter altijd gelukkig van een nieuwe ontwikkeling bij hem of haar naast de deur. Voor hen staat de juridische weg van het indienen van een bezwaar of zienswijze open.

Echter: wie niet wekelijks de gemeentelijke site bezoekt of een keer het plaatselijke huis-aan-huis blad mist, blijkt lang niet altijd op de hoogte te zijn van een nieuwe ontwikkeling en wordt vervolgens verrast met een grote hijskraan voor de deur of een horecapand naast zijn woning. De kans op enig inspraak blijkt dan al vaak voorbij en die grote hijskraan kan zijn werk onverstoord verder afmaken. PvdA De Wolden wil dat onze gemeente meer aandacht schenkt aan nieuwe ontwikkelingen en een stap verder gaat dan alleen een wettelijk verplicht regeltje in het huis-aan-huis blad. De gemeente gaat, na de aanvraag, zelf actief de omwonenden informeren.

Hierdoor kan meer draagvlak worden gecreëerd voor initiatieven en wordt onmin onder omwonenden voorkomen. Dit is belangrijk voor goede verhoudingen en sociale cohesie in buurt en dorp, waarbij de PvdA een duidelijke rol van de gemeente ziet. Samen maken we De Wolden nog mooier en leefbaarder!

Leefbare buurten

Leefbaarheid is een zaak van de gemeente, haar inwoners, ondernemers en instellingen samen. Wij willen iedereen verbinden om samen te komen tot een plan, waarin aandacht is voor al deze facetten en dat is toegesneden op de specifieke situatie in de buurt. Initiatieven van bewoners worden met warmte tegemoet getreden door de gemeente.

Veiligheid

De Wolden is een veilige gemeente. Dat is mooi, maar wordt dit ook zo beleefd door de inwoners? Het aantal misdrijven en inbraken is laag in De Wolden, de angst voor onheil en de wetenschap dat de politie niet altijd in de buurt is, kunnen een gevoel van onveiligheid geven.

Wij nemen het veiligheidsgevoel van onze inwoners heel serieus, zonder de objectieve wereld van de cijfers uit het oog te verliezen. Een wijkagent is een sleutelpersoon in een dorp die voor verbindingen zorgt en zichtbaar optreedt. Het handhaven van de grenzen en het optreden waar dat nodig is, is een taak van gemeente, politie en justitie.

De PvdA wil graag dat de bestaande initiatieven zoals de Rode kruis telefooncirkel, worden uitgebreid in de gehele gemeente. Daarbij moet de gemeente de jaarlijkse kosten hiervoor ondersteunen.

Natuur en duurzaamheid

De Wolden is een prachtige gemeente met veel natuur. Daar moeten we zuinig mee omgaan. Op gebied van duurzaamheid willen we dat de gemeente particulieren en energiecoöperaties van burgers ruimhartig blijft ondersteunen. Daarom blijven er subsidies beschikbaar om woningen en bedrijfspanden energiezuiniger of zelfs energieneutraal te maken. Duurzaam bouwen wordt gestimuleerd. Sociale huurwoningen worden in overleg met de coöperaties binnen tien jaar geïsoleerd, zonder dat de huren hierdoor stijgen. Daarmee dalen de energielasten voor de huurders, en besparen we energie. Want het devies blijft: niet verbruikte energie is de schoonste energie! Bovendien kan dit extra werkgelegenheid voor lokale bouw- en installatiebedrijven opleveren. De PvdA wil dat de gemeente onverminderd inzet op het verduurzamen van gemeentelijke gebouwen, sportaccommodaties en scholen. Dit gebeurt door het plaatsen van zonnecollectoren op daken, maar ook verwarming via innovatieve methoden zoals warmtepompen en verlichting via slimme LED-verlichting.

Ook De Wolden draagt zijn (bescheiden) steentje bij aan de klimaatdoelstellingen, om onze gemeente ook voor onze kinderen en kleinkinderen mooi, schoon en leefbaar te houden. Daarom stellen we als gemeente een klimaatagenda op. We zetten in op hernieuwbare energie, maar houden daarbij oog voor voldoende draagvlak onder de bevolking. We stimuleren het opzetten van lokale energie coöperaties, waarbij bewoners samen energie opwekken. Projecten van lokale energie coöperaties krijgen voorrang bij eventuele vergunningverleningen. Om doelstellingen te bereiken werken we intensief samen met het waterschap en de provincie.

Wij willen een lokale klimaatverordening of agenda opstellen. Daarin stellen we concrete doelen ten aanzien van de verduurzaming van woningen, bedrijven(terreinen), (overheids)gebouwen en onderwijs- en zorginstellingen.

Bij aanbestedingen, kaveluitgifte en bestemmingsplannen willen wij duurzaamheid en energie(voorziening) opnemen als eis. Net als energiebesparende maatregelen bij nieuwbouw. Daarnaast willen wij binnen de gemeente een informatiepunt waar inwoners en organisaties terecht kunnen met al hun vragen over duurzaamheid.

Ten aanzien van de natuur in onze gemeente wil de PvdA dat de gemeente het initiatief neemt om de biodiversiteit te vergroten. Dit kan door ecologisch bermbeheer, het vergroten van variëteit van beplanting in gemeenteperken en een gematigd kapbeleid. Met de boeren in onze gemeente kijken we hoe hun bedrijfsvoering kan bijdragen aan het natuurbeheer, en hoe de cultuurgrond ingepast kan worden in het landschap. Bovendien investeren we in goede wandel- en fietspaden door natuurgebieden, zodat zowel inwoners als toeristen van onze mooie gemeente kunnen genieten.

Kansen in De Wolden

Onderwijs

PvdA De Wolden maakt zich zorgen over de toegankelijkheid van het onderwijs. Door krimp van de bevolking in onze gemeente komen voorzieningen als basisonderwijs en kinderopvang onder druk te staan. PvdA De Wolden accepteert krimp als gegeven, maar vindt wel dat we goed na moeten denken over de spreiding van goed en voor iedereen toegankelijk onderwijs. Wij vinden dat kleine dorpsscholen bestaansrecht hebben, omdat zij invulling geven aan de sociale verbondenheid in kleinere leefgemeenschappen. Om toegankelijkheid te waarborgen is binnen de gemeentegrenzen openbaar basisonderwijs voor iedereen binnen een straal van vijf kilometer beschikbaar! Kwaliteit van het onderwijs blijft voorop staan.

Ook moet de gemeente meedenken in een goede afstemming tussen onderwijs en kinderopvang, en investeren in bereikbare voorzieningen voor kinderen, waaronder peuterspeelzalen en bibliotheken, waar lees- en taalvaardigheden extra worden gestimuleerd. Bovendien blijven we inzetten op een veilige verkeerssituatie rondom de scholen, moderne schoolvoorzieningen en voor iedereen goed toegankelijke en goed onderhouden schoolgebouwen in De Wolden. Ten aanzien van de jeugdzorg willen we dat ouders en kinderen mee kunnen denken over het wmo-beleid via een 'Samen-voor-de-jeugdraad'.

Armoedebeleid

Ook in de Wolden leven mensen in armoede. Dat is ons een doorn in het oog, en daar gaan we wat aan doen! Werkloosheid is meestal geen bewuste keuze. Werk is niet alleen betaald krijgen, werken is ook een werkring opbouwen, werk kan het sociale leven verbeteren, zorgen voor een doel om ieder werkdag naar uit te kijken en je gewaardeerd voelen voor wat je doet. Dat is ook de motivatie om vaak lager betaald werk te accepteren bij werkloosheid. Begeleiding naar betaald werk kan hierin soms de oplossing zijn. Maar betaald werk moet ook lonen!

Daarom heeft de PvdA-fractie zich de afgelopen periode ingezet om de inkomensgrens om in aanmerking te komen voor inkomensondersteunende maatregelen voor mensen die op het wettelijk sociaal minimumloon leven te verhogen van 110% naar 120%*.

In De Wolden moet maatwerk worden geboden en staan niet de regels, maar het leven van mensen en het doorbreken van armoede centraal.

*Voor ouderen en chronisch zieken geldt al de norm van 120%.

Kinderen in armoede

Voor de PvdA is het niet aanvaardbaar dat in De Wolden kinderen in armoede opgroeien. Opgroeien in armoede staat ontwikkelingskansen in de weg. In onze gemeente mogen kinderen nooit de dupe zijn van ouders die schulden hebben. Elk kind moet mee kunnen doen: met sport, de schoolreis, cultuur, verjaardagen, maar ook voorzien zijn van goede kleding.

Om deze kinderen te bereiken wordt samengewerkt met organisaties zoals het Jeugdcultuurfonds en Jarige Job, stichting Leergeld, het onderwijs, de sociale teams en het welzijnswerk.

Ouderen

Een speciale groep binnen het armoedebeleid vormen de oudere inwoners. Deze groep heeft vaak haar bezit in stenen (het eigen huis zonder hypotheek). Hierdoor komen ze, bij een eventuele aanvraag voor gemeentelijke ondersteuning, in de knel. De PvdA wil niet dat ouderen eerst hun huis moeten opeten, voordat ze in aanmerking komen voor ondersteuning.

De PvdA fractie heeft zich, samen met andere Drentse fracties, hard gemaakt voor de blijverslening (november 2015). Een oplossing om aanpassingen in het eigen huis, die ervoor zorgen dat ouderen langer in hun huis kunnen wonen, gemeentelijk te financieren. De blijverslening zou worden meegenomen in het Woonplan, maar de uitvoering hiervan laat lang op zich wachten. Daarmee lopen de huidige collegepartijen innovaties, die ouderen in staat stellen langer in hun vertrouwde omgeving te blijven wonen, in de weg.

Het vermogen in het eigen huis moet voor 65-plussers niet meer meerekenen voor de bijstandstoets, en ook andere aanpassingen aan en rond het huis, moeten in de vorm van een blijverslening mogelijk worden gemaakt.

Schuldhelpverlening

De gemeente De Wolden voert sinds enkele jaren de schuldhelpverlening zelf uit. Er wordt niet meer gewerkt met de gemeentelijke kredietbank in Assen. Onduidelijk is echter of hiermee de kwaliteit van de dienstverlening omhoog is gegaan. De PvdA fractie wil hierover duidelijkheid.

Nieuwe Nederlanders zijn welkom

Voor statushouders heeft de gemeente een wettelijke taak te vervullen. Zorgen voor onderwijs, huisvesting, inrichting en inkomen. PvdA De Wolden vindt dat iedereen hier recht op heeft. Iedereen die legaal in ons land verblijft, mag rekenen op een humaan en veilig bestaan. Wij willen niemand een valse start in onze samenleving geven. En dat kan voor iedereen!

Fietspaden

Verkeersveiligheid, voor een ieder van belang! PvdA De Wolden vindt het een goed initiatief dat de belangrijkste fietsverbindingen (schoolverkeer) nu apart gelegen fietspaden hebben. Een ontwikkeling die een vervolg moet krijgen .

Daarnaast moet er speciale aandacht uitgaan naar fiets snelverkeer. Steeds meer mensen gebruiken de e-bike voor woon-werkverkeer. De PvdA wil een onderzoek naar de wenselijkheid om speciaal voor deze fietsverbindingen een snel-fietspad aan te leggen.

Openbare verlichting

Het is bekend dat een goede openbare verlichting de veiligheid, en vooral ook het gevoel van veiligheid, verhogen. Aan de andere kant is energiebesparing en de zorg betreffende de toenemende lichtvervuiling, ook iets dat onze aandacht heeft. Daarom wil de PvdA dat we in De Wolden onze openbare verlichting versneld gaan aanpassen. Armaturen moeten worden omgebouwd naar energiezuinige LED verlichting en door middel van slimme technieken moet voor zowel de weg als de fietspaden een verkeer-volg-systeem voor de verlichting worden toegepast. Hiermee bereik je dat alleen de verlichting in de richting van de beweging, op tijd aanspringt.

Zorg in De Wolden

Zorg dichtbij

Zorg beschikbaar en dichtbij de inwoners: dat is wat de PvdA belangrijk vindt! Toegankelijkheid van zorgvoorzieningen is van groot belang, zeker in plattelandsgemeenten waar krimp de beschikbaarheid van dergelijke voorzieningen onder druk zet.

Dit betekent dat PvdA De Wolden zorg dicht bij de inwoners wil realiseren, zodat men minder ver hoeft te reizen. Binnen de huisartsenpraktijk kunnen meer kleine ingrepen en onderzoeken worden uitgevoerd

Maatwerk

In de afgelopen drie jaar is in De Wolden het Sociaal Domein vormgegeven. Verschillende keren hebben we geconstateerd dat er te weinig maatwerk wordt geboden. Het huidige college houdt geld over van de Wmo en vindt het lastig om echt maatwerk te bieden aan de inwoners van De Wolden.

De PvdA De Wolden vindt dat een voorziening op maat en passend bij de zorgvraag van de inwoner voorop moet staan. Niet het geld, maar de mogelijkheden voor maatwerk en integrale benadering zijn uitgangspunt.

Sociaal domein

Uit de rapportage van de Sociale Ombudsvrouw is gebleken dat niet alle aanvragers goed en menswaardig worden behandeld. De drempel om hulp te vragen zou te hoog zijn.

De PvdA fractie vroeg bij de Kadernota 2018 naar een onderzoek naar de gelden die overbleven in het sociale domein. De Wolden geeft elk jaar minder geld uit aan sociale zaken, dan ze van het rijk ontvangt. Dat geld dat overblijft, gaat naar de algemene middelen. De VVD en Gemeentebelangen vinden dat prima, maar de PvdA niet. Wij willen een onderzoek naar de wijze van besteding van de sociaal financiële middelen.

Alleen als iedereen die een beroep doet op de gemeente, ook een goede regeling krijgt, en we houden dan nog geld over, is de PvdA gerustgesteld. En dat weten we alleen als het wordt onderzocht. Dat onderzoek werd door de coalitiepartijen weggestemd, maar de bevolking kan er nu voor stemmen, door een stem op de PvdA.

Dorpshuizen met meer functies

Het huidige beleid van verzelfstandiging van de dorpshuizen moet volgens de PvdA worden herzien. Het dorpshuis krijgt in de visie van de PvdA een steeds grotere taak die niet altijd even profijtelijk kan worden gemaakt. Bij de huidige visie op verzelfstandiging gaat de gemeente er van uit dat de marktwerking de dorpshuizen exploitabel houdt. Dat is een drogreden en ook helemaal niet de functie van een dorpshuis.

Dorpshuizen moeten dicht bij de bewoners staan en optimaal toegankelijk zijn. Het is een centrale plek in het dorp waar ondersteuning wordt geboden aan de inwoners op sociaal, maatschappelijk, cultureel en medisch gebied. Dat kan niet uit maar het moet wel!

Die steeds bredere functie maakt het dorpshuis tot een essentiële maatschappelijke voorziening in het dorp. Ze zijn bij uitstek de plek waar inwoners, kwetsbare mensen, vrijwilligers en vernieuwende zorgaanbieders in een dorp bij elkaar kunnen worden gebracht. Daarmee worden ze ook een middel

in het behoud van leefbaarheid in de dorpen. Steeds verder bezuinigen tot zelfs complete verzelfstandiging is wat de PvdA fractie betreft niet zaligmakend. Daarmee legt de gemeente ook alle verantwoordelijkheid bij de inwoners.

Vanuit die gedachten moet het proces van verzelfstandiging van de verschillende dorpshuizen tegen het licht gehouden worden.

Eenzaamheid

Eenzaamheid is een steeds groter probleem in onze samenleving, zowel ouderen als jongeren hebben hiermee te maken.

PvdA De Wolden wil dat het onderwerp eenzaamheid structureel op de agenda komt. Inwoners en organisaties moeten samen optrekken bij het bestrijden van eenzaamheid. De aanpak van eenzaamheid moet veel meer gericht zijn op de hele bevolking en geagendeerd worden in alle dorpen. Hierdoor kan het taboe rond eenzaamheid worden doorbroken.

Uitbreiding van het aantal AED's.

De PvdA vindt het belangrijk om te investeren in AED's* en mensen (vrijwilligers) die ze kunnen bedienen. In De Wolden moet een dekkend netwerk van 6-Minutenzones ontstaan waardoor mensen binnen 6 minuten de juiste hulp bij een hartstilstand kan worden geboden.

*Een AED is een compact apparaat dat door middel van elektrische schokken het hartritme weer op gang probeert te brengen.

De Wolden beleven

Recreatie

Recreatie en toerisme zijn een belangrijke bron van inkomsten voor De Wolden. En daarmee ook voor de hele toeristische industrie. Ontwikkeling, uitbreiding, vernieuwing, promotie en kwaliteit zijn daarom belangrijke zaken waar de PvdA een visie op heeft. Het begint met de omgeving.

De Wolden is zo'n aantrekkelijk toeristisch gebied omdat het een diversiteit aan natuur en cultuurlandschap heeft. Ontstaan door eeuwen gebruik, maar daardoor niet automatisch beschermd door toekomstige activiteiten. Industrie, landbouw en andere activiteiten mogen wat de PvdA betreft het rustieke, landelijke karakter van De Wolden niet aantasten. Als er teveel ruimte wordt geboden aan ongebreidelde uitbreiding van megastallen, industrieterreinen en steeds meer natuur wordt opgeofferd, raken we vanzelf ook onze kernwaarden kwijt. Dat geldt ook voor streek- en dorpsgezichten. Extra kwetsbaar omdat deze passend moeten blijven naar het toekomstige gebruik. En toch kan het, als je er maar oog voor hebt.

PvdA is voorstander van het verder uitbreiden van de lijst van beeldbepalende gebouwen en beschermde streek- en dorpsgezichten. Niet om alles op slot te zetten, zoals tegenstanders vaak beweren, maar om veranderingen passend te houden bij de bestaande kwaliteiten.

Hierdoor zal niet altijd een recreatiebedrijf kunnen uitbreiden of een ontwikkelaar kunnen bouwen wat hem voor ogen staat. Maar binnen deze beperkingen blijven er voldoende creatieve oplossingen mogelijk. En zo blijft De Wolden aantrekkelijk om er te wonen, werken en recreëren.

Camperplaatsen

In De Wolden moeten camperplaatsen worden aangelegd. Door de toename van het aantal campers in Nederland, is het wenselijk dat deze ook in onze gemeente worden gerealiseerd. Door het aanleggen van deze camperplaatsen zal het toerisme bevorderd worden en kunnen nog meer mensen genieten van onze mooie gemeente.

Permanente bewoning op recreatieparken

Een actueel probleem is de permanente bewoning op recreatieparken. De gemeenteraad heeft ingestemd met de inventarisatie hiervan en werkt nu aan de vervolg stappen. De huidige gedoog situatie kan niet langer worden toegestaan. De PvdA vindt dat kansrijke recreatieparken geen permanente bewoning meer mogen toestaan. Hierop zal worden gehandhaafd. De parken die al grotendeels hun recreatieve bestemming hebben verloren zullen de keuze moeten maken. Recreatie of permanente bewoning. De eventuele gevolgen, inclusief de waardevermindering van het onroerend goed, moeten eerlijk worden verwerkt.

Vervoer

Openbaar vervoer is moeilijk in dunbevolkte gebieden. Je krijgt dat bijna niet kostendekkend. Daarom moeten andere vormen van vervoer voor burgers die geen alternatief hebben, worden onderzocht. De PvdA fractie vroeg in 2017 naar een onderzoek naar zelfrijdende taxi's in De Wolden, maar de meerderheid van de raad was daar geen voorstander van. Als we als De Wolden voorop willen lopen, waarom dan niet op het gebied van openbaar vervoer?

Inwoners van De Wolden die 75 jaar of ouder zijn, moeten, wanneer zij dit aangegeven, in het bezit komen van een WMO vervoerspas voor de regiotaxi. Hiervoor moeten geen ellenlange procedures gelden maar deze moeten verstrekt worden op aanvraag van de inwoner.

'De Wolden vervoert' brengt mensen goedkoop vanaf hun huis naar hun bestemming en terug. De stichting zet daarvoor enthousiaste vrijwilligers in die hun eigen auto gebruiken. Deze vorm van vervoer is als aanvulling van het openbaar vervoer van belang voor onze (oudere) inwoners. Om voorzieningen te bereiken of om sociaal berokken te blijven. We willen dat de promotie van dit vervoer verbetert en de beschikbaarheid uitbreidt.

De gemeente onderzoekt of hierbij samengewerkt kan worden met het openbaar vervoer en instellingen die ook vervoer bieden of nodig hebben.

Nog even de PvdA Speerpunten op een rijtje:

Gratis sporten of muziekles voor de jeugd tot 18 jaar.

Geen bezuinigingen op de bibliotheken.

Gemeentelijke bijstand tot 120% van het wettelijk sociaal minimum.

17 Kernen, 17 dorpshuizen; een gemeentelijke taak.

Slim LED-volg-verkeer systeem op wegen en fietspaden.

Gemeente informeert de buurt, actief bij vergunningsaanvraag.

AED's binnen zes minuten bij elke melding.

De eerste zelfrijdende taxi komt in De Wolden!

75+, dan krijg je de WMO-vervoerspas.

Harde duurzaamheidseis bij nieuwbouw.

Cultuur-uur voor basisschoolleerlingen.

Een fiets-snelverkeerplan voor woon-werkverkeer.

Dorpshuizen worden servicepunten voor inwoners.

Samen maken we van De Wolden de fijnste woongemeente van Noord-Nederland!

dewolden.pvda.nl